

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO - 719226 - I/12/AM

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia 18. XII. 2012

Pan Władysław Kosiniak - Kamysz

Minister Pracy i Polityki Społecznej

ul. Nowogrodzka 1/3/5

00-513 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęło blisko półtora tysiąca skarg na decyzję Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2012 r. o powołaniu członków Polskiej Rady Języka Migowego, w skład której nie wchodzi ani jedna osoba Głucha, posługująca się Polskim Językiem Migowym.

Decyzję Ministra Pracy i Polityki Społecznej Rzecznik Praw Obywatelskich przyjął ze zdumieniem, zwłaszcza w świetle ratyfikowanej przez Polskę w dniu 6 września 2012 r. Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz postanowień Deklaracji Madryckiej, przyjętej przez Europejski Kongres na rzecz Osób Niepełnosprawnych w 2002 r. Zgodnie z art. 4 ust. 3 Konwencji, przy tworzeniu i wdrażaniu ustawodawstwa i polityki celem wprowadzenia w życie niniejszej Konwencji, a także w toku podejmowania decyzji w zakresie spraw związanych z osobami niepełnosprawnymi, Państwa Strony będą ściśle konsultować się z osobami niepełnosprawnymi, a także angażować te osoby, w tym niepełnosprawne dzieci, w te procesy, za pośrednictwem reprezentujących je organizacji. Zgodnie natomiast z postanowieniami Deklaracji Madryckiej, której przewodnim hasłem jest „Nic o nas bez nas”, rządy państw powinny uruchamiać bądź wzmacniać stałe mechanizmy konsultacji i dialogu, umożliwiające osobom niepełnosprawnym, działającym poprzez własne organizacje, włączanie się w planowanie, wdrażanie, kontrolowanie i ewaluację wszystkich podejmowanych działań („nic o niepełnosprawnych bez niepełnosprawnych”).

Polska Rada Języka Migowego powoływana jest na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. *o języku migowym i innych środkach komunikowania się* (Dz. U. Nr 209, poz. 1243, z późn. zm.). Do zakresu działania Rady należy m.in. ustalanie rekomendacji w celu prawidłowego stosowania komunikacji migowej, sporządzanie opinii o funkcjonowaniu przepisów ustawy i opiniowanie projektów dokumentów rządowych w zakresie dotyczącym funkcjonowania osób uprawnionych - uznać zatem należy, że Polska Rada Języka Migowego bierze udział w podejmowaniu decyzji w zakresie spraw związanych z osobami z niepełnosprawnościami, podstawowym obowiązkiem państwa jest wobec tego zapewnienie członkostwa w Radzie osób, których te sprawy dotyczą.

Niewłączenie w skład Rady osób Głuchych jest przejawem szerszego problemu nieangażowania osób z niepełnosprawnościami w działania państwa, niezgodnie ze standardami, których spełnienia wymaga Konwencja ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Należy podkreślić, że nie chodzi przy tym o włączenie w skład Rady jednej czy dwóch osób Głuchych, ale o oparcie jej składu o Głuchych i ewentualne włączenie pojedynczych specjalistów słyszących. Włączenie w skład Rady osób Głuchych byłoby zatem pierwszym krokiem na drodze do dalszego włączania osób z niepełnosprawnościami w życie publiczne.

Niezależnie od podniesionego wyżej problemu niepowołania w skład Polskiej Rady Języka Migowego osób Głuchych, zwrócić należy uwagę również na zamieszczenie ogłoszenia o powołaniu jej członków na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Informacja nie została zamieszczona w Polskim Języku Migowym ani w Systemie Językowo - Migowym. W Polskim Języku Migowym zamieszczono jedynie informację o podjętych przez MPiPS działaniach mających na celu przebudowanie składu Rady.

Na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. *o Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2011 r. Nr 14, poz. 147, z późn. zm.) uprzejmie proszę Pana Ministra o wyjaśnienie przyczyn pominięcia osób Głuchych w składzie Rady oraz planowanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej działaniach mających na celu dostosowanie składu Polskiej Rady Języka Migowego do przepisów Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

Łączę wypręty serdecznie
Janusz Jipow